

Thuis met een blaaskatheter

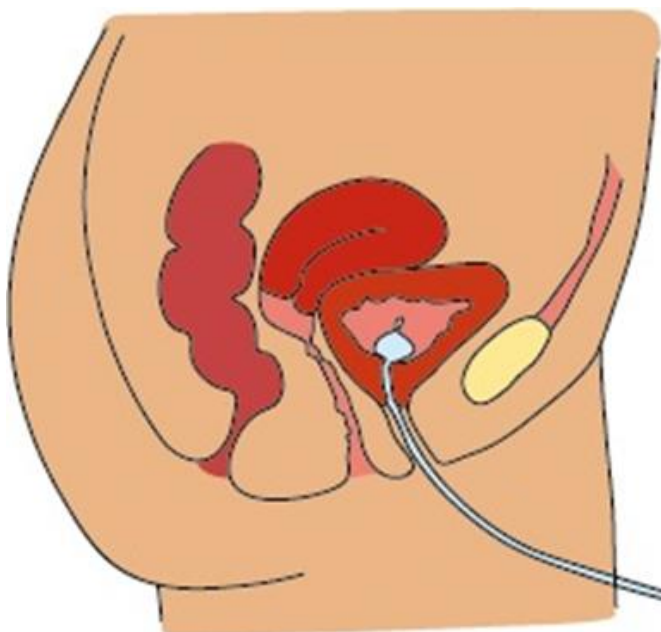
Gynaecologie

1. Inleiding

U krijgt een blaaskatheter, waarmee u ook naar huis kunt. De arts of verpleegkundige heeft u uitgelegd waarom u een blaaskatheter nodig heeft. In deze folder krijgt u informatie over de verzorging van de katheter en de opvangzakken.

2. Een blaaskatheter

Een blaaskatheter is een soepel slangetje dat de urine vanuit de blaas afvoert naar een opvangzak. De katheter ligt via de urinebuis in uw blaas. Aan het uiteinde van de katheter zit een ballon. In de katheterslang zit een dubbele lijn waardoor het ballonnetje gevuld kan worden met steriel water. De ballon voorkomt dat de katheter uit de blaas valt. Met een katheter in uw blaas kunt u niet meer zelf plassen.

Afbeelding 1: de blaaskatheter

Het inbrengen van een katheter

De arts of verpleegkundige brengt de katheter in. De katheter kan +/- 6-10 weken in uw blaas blijven zitten. De verpleegkundige geeft aan u door wanneer bij u de katheter wordt vervangen of verwijderd. Na het inbrengen van de katheter kunt u weer naar huis. De verpleegkundige geeft u uitleg over de katheter en u krijgt een startpakket voor de verzorging van de katheter.

3. Verzorging van de katheter

De katheter en het gebied rondom de schaamlippen, uitgang van de vagina en van de urinebuis moeten dagelijks gewassen worden om infectie te voorkomen. Gebruik hiervoor gewoon water, zonder zeep of andere verzorgingsproducten. U kunt gewoon douchen met de katheter. U houdt dan uw beenzak aan de katheter. Het is belangrijk om zowel vóór als na de verzorging goed uw handen te wassen.

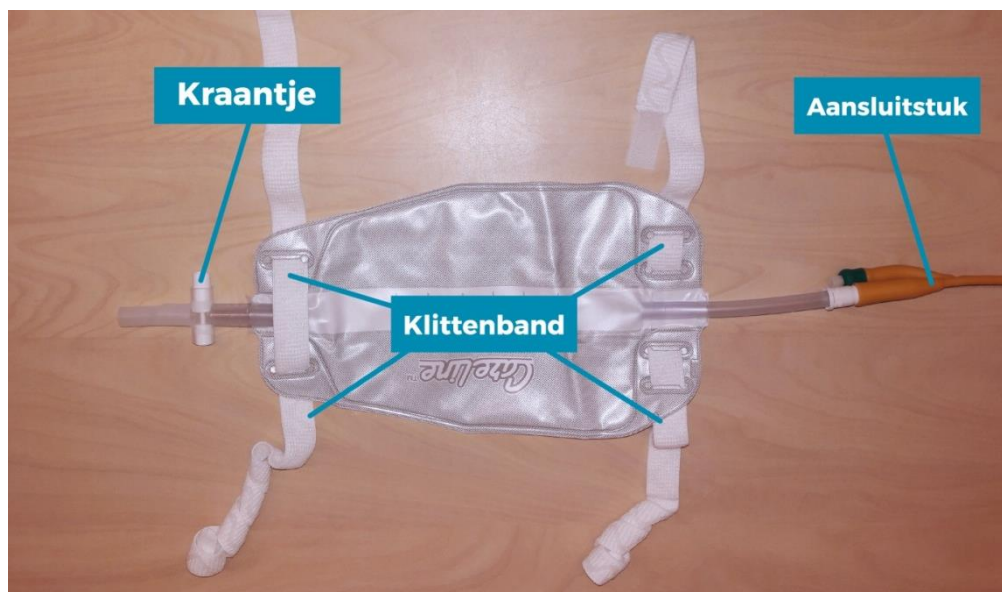
4. Opvangzakken

Er zijn twee verschillende opvangzakken:

- De beenzak voor overdag (ook wel dagzak genoemd).
- De nachtzak voor 's nachts.

De beenzak

De beenzak draagt u overdag. Overdag kunt u de inhoud van de beenzak legen in het toilet via het kraantje aan de onderkant van de beenzak.

Afbeelding 2: afbeelding van een beenzak.

De beenzak kan om het been gedragen worden:

- met elastische kousenband (fixette)
- met klittenbanden. De zijde met de rubberlaag moet aan de kant van het been om schuiven te voorkomen.

De nachtzak

De nachtzak gebruikt u 's nachts. U koppelt de nachtzak aan de beenzak. Leg de opvangzakken lager dan uw blaas (aan het bedhaakje), anders loopt de urine niet af.

5. Het verwisselen van opvangzakken

Koppelen van de opvangzakken voor de nacht

Voor de nacht:

1. Hang de nachtzak aan het bedhaakje.
2. Haal het beschermdopje van het aansluitstuk.
3. Maak het aansluitstuk van de nachtzak vast aan de beenzak.
4. Zet het kraantje van de beenzak open.
5. Zorg ervoor dat het kraantje van de nachtzak gesloten is.

De volgende ochtend:

1. Sluit het kraantje van de beenzak.
2. Open het kraantje van de nachtzak boven het toilet.

3. Koppel de nachtzak los.
4. Spoel de nachtzak door met water (eventueel met een beetje azijn). Doe vervolgens het beschermdopje weer op het aansluitstuk.
5. Wikkel de nachtzak in een schone handdoek en bewaar op een koele droge plaats.

Het vervangen van de opvangzak

U kunt de opvangzakken meerdere dagen gebruiken als u 's nachts de nachtzak koppelt aan de beenzak. De opvangzakken zijn dan 5 – 7 dagen te gebruiken. Vervang de opvangzakken als de urine stinkt/sterk ruikt; als er bloedsporen in zitten of als de urine troebel is.

Het vervangen van de beenzak gaat als volgt:

1. Leeg de inhoud van de beenzak in het toilet.
2. Leg de nieuwe beenzak klaar.
3. Controleer of het kraantje van de nieuwe beenzak dicht zit.
4. Haal het afsluitdopje van de nieuwe beenzak.
5. Klem de katheter dicht met een klem of knik de katheter dubbel zodat er geen urine uit kan lopen.
6. Maak met een draaiende beweging de beenzak los van de katheter.
7. Sluit de schone beenzak aan op de katheter.
8. Verwijder de klem.
9. De oude beenzak kunt u weggooien.

6. (mogelijke) Problemen

Na het inbrengen van de katheter kunt u last krijgen van de volgende problemen:

- Het gevoel dat u moet plassen.
- Af en toe blaaskrampen.
- Irritatie van de plasbuis door het heen en weer schuiven van de katheter in de plasbuis. Hierdoor kan afscheiding rondom de katheter ontstaan. Dit is normaal. U hoeft zich hierover geen zorgen te maken.

Deze problemen gaan na verloop van tijd over. Heeft u er veel last van? Neem dan contact op met de gynaecoloog.

Neem bij onderstaande problemen nog dezelfde dag contact op met de gynaecoloog of buiten kantoortijden met uw huisarts of dokterswacht:

- Bij blijvende pijn.
- Bij verhoging/koorts hoger dan 38,5 graden.
- Als er 2-3 uren lang geen urine in de opvangzak stroomt.
- Als er bloedsporen in de urine zitten die niet verdwijnen na veel drinken.
- Als uw urine troebel is en/of vies ruikt en dit niet verdwijnt na veel drinken.
- Als u een branderig gevoel heeft en dit niet verdwijnt na veel drinken.
- Bij blijvende urinelekkage langs de katheter.
- Wanneer de katheter er uit is gevallen.

Advies

Het is goed om per dag 1,5 tot 2 liter vocht te drinken (ongeveer 10 glazen). (Als u een vochtbeperking heeft, dan geldt dit niet voor u). Dit is nodig om uw blaas goed te spoelen om zo eventuele urineweginfecties te voorkomen.

7. Nieuwe materialen

Vanuit het ziekenhuis krijgt u een beenzak en een nachtzak mee naar huis. Zijn hier problemen mee, dan kunt u contact opnemen met de afdeling gynaecologie.

8. Controleafspraak

U krijgt van de verpleegkundige een controle-afspraak mee. Voorafgaand aan de controle-afspraak kunt u thuis alvast de katheter verwijderen. Het spuitje kunt u gebruiken om de katheter leeg te halen en daarna te verwijderen. Wilt u of kunt u thuis de katheter niet verwijderen, dan kunt u een klemmetje op de katheter zetten, zodat deze niet meer doorloopt. Nadat u geplast heeft wordt op de afdeling een bladderscan op uw buik geplaatst, die kan meten hoeveel urine er nog in uw blaas zit en wordt zichtbaar of u goed kan uitplassen.

9. Bereikbaarheid

Bij vragen, problemen en onduidelijkheden kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met de polikliniek gynaecologie. Het telefoonnummer is 058 – 286 32 00.

Buiten kantooruren kunt u contact opnemen met de afdeling gynaecologie, telefoonnummer 058 – 286 32 32.

Afbeeldingen: MCL

www.mcl.nl

Polikliniek gynaecologie:

058 – 286 32 00

©MCL september 2023

Docnr. 24491 (7)